

Joulukuun sopimuksella uuteen vuoteen

Suurella uteliaisuudella olen seurannut ruotsalaista politiikkaa. Syyskuussa järjestettyjen parlamenttivaalien jälkeen Ruotsissa on ollut poliittisesti hankala tilanne. Maassa on perinteisesti ollut vallassa vuorotellen sosiaalidemokraattien vetämä vasemmistohallitus tai moderaattien johtama porvarihallitus. Jo ennen syksyn vaaleja oli mielipidemittausten perusteella selvää, että Fredrik Reinfeldtin pitkään johtama hallitus oli saamassa väistyä. Maassa odotettiin sosiaalidemokraattien voittoa ja Stefan Löfvenin pääministerikautta. Näin kävikin.

Ongelmaksi vanhojen blokkijakojen keskellä nousi se, ettei yksikään vanhan hallituksen porvaripuolueista ollut halukas hallitustyöhön. Ruotsiin näytti olevan tulossa siis sosiaalidemokraattien ja ympäristöpuolueen muodostama vähemmistöhallitus. Kun sosiaalidemokraatit eivät saaneet rinnalleen hallitukseen muita puolueita, samalla Suomen perussuomalaisen veljespuolue ruotsidemokraatit nousi ns. vaa'ankieliasemaan, josta se saattaisi halutessaan estää hallituksen esitykset, jos porvaripuoleltakaan ei tulisi tukea hallitukselle.

Ruotsidemokraatit on avoimesti ns. ulkomaalaiskriittinen, jopa -vihamielinen puolue, jonka kanssa yksikään muu puolue ei halua yhteistyöhön. Sosiaalidemokraatitkaan eivät käyneet edes hallitustunnusteluja ruotsidemokraattien kanssa vaan ilmoittivat suoraan puheenjohtajansa suulla, etteivät tee mitään yhteistyötä rasistisen puolueen kanssa.

Suomen poliittista elämää paljon aggressiivisemmin ruotsalaiset puolueet kävivät vaalikampanjoitanaan oppositiossa ruotsidemokraatteja vastaan. Esimerkiksi ympäristöpuolueen vaalijulistukset julistivat avoimesti, kuinka ympäristöpuoluetta äänestämällä äänestää samalla myös ruotsidemokraatteja vastaan. Kuitenkin ruotsidemokraatit saivat noin 13 prosentin kannatuksen parlamenttivaaleissa.

Kun Ruotsissa äänestettiin loppuvuodesta sosiaalidemokraattien ja ympäristöpuolueen budjettiesityksestä, porvaripuolueet yhdessä ruotsidemokraattien kanssa äänestivät esitystä vastaan. Näytti siltä, että hallitus budjetiteineen kaatuisi. Uudet vaalit maaliskuussa näyttivät olevan ovella.

Budjettiesityksellä on paljon suuremmat ulottuvuudet kuin mitä Suomessa näyttää olevan. Työpaikallani Tukholman yliopistossa rehtorikin kirjoitti avoimen kirjeen kaikille työntekijöille kertoen, että yliopiston budjettikin muuttuu, kun ensi vuonna noudatetaan vielä aiemmista tiedoista poiketen moderaattien johtaman hallituksen aikaista vuosibudjettia. Ruohonjuuritasollakin hallitusneuvottelujen kangertelu näkyy.

Joulun jälkeen suomalaisenkin mediaan kiiri yllättävää tietoa. Pääministeri Stefan Löfven oli yllättäen saanut hitsattua poliittiset rivit asennukseen. Hallituskoalitio ja porvarillinen oppositio olivat solmineet historiallisen ”joulukuun sopimuksen”, jonka mukaan porvaripuolueet eivät tule kaatamaan hallituksen tulevia budjettiesityksiä. Näin väistettiin uusilta vaaleilta.

Sosiaalidemokraattinen pääministeri Stefan Löfven, jota oli jo ruotsalaisessa lehdistössä parjattu saamattomaksi ja kokemattomaksi hallitusneuvottelijaksi, sai päänsä ympärille pienen sädekehän. Joulukuun sopimuksen syntyminen saattoi kuitenkin olla Löfvenin hyvien neuvottelutaitojen sijaan pikemminkin seurausta siitä tietoisuudesta, etteivät tulevat vaalit muuttaisi kipsaantunutta poliittista tilannetta. Taustalla saattoi myös olla muiden puolueiden ärsyyntyminen ruotsidemokraatteihin, joiden puoluesihteerin Björn Söder juuri joulun alla oli kuohuttanut Ruotsin parlamenttia todetessaan, etteivät saamelaiset, kurdit ja juutalaiset ole ruotsalaisia.

Kirjoittaja on Urjalan Sanomien Ruotsin-kirjeenvaihtaja.